

Ústavní právo

zkouškové okruhy

1. Předmět ústavního práva, Ústava a ústavní pořádek, právní moc
2. Pojem státu, funkce státu, uznání státu
3. Pojem, nabývání a pozbývání státního občanství v ČR
4. Formy vlády v demokratických státech: parlamentní, prezidentská, poloprezidentská. parlamentní republika v ČR
5. Dělbá moci, demokracie a právní stát (pojmy, v Ústavě ČR), přímá demokracie v ČR
6. Volební systémy v České republice, přepočítávání hlasů na mandáty, kontrola voleb soudy
7. Postavení mezinárodního práva v Ústavě ČR, monismus, úmluvy o lidských právech
8. Vztah národního práva k právu unijnímu, primární a sekundární unijní právo
9. Parlament ČR, bikameralismus. Funkce Parlamentu (legislativní, kontrolní, kreační a další funkce)
10. Poslanecký a senátorský mandát. Pojem volného mandátu. Rozsah indemnity a imunity členů Parlamentu.
11. Zákonodárny proces - spolupráce komor. Schvalovací procedura podle typů zákonů (ústavodárny proces, běžný proces, přijímání státního rozpočtu a zákonů podle čl. 40 Ústavy)
12. Bezpečnost ČR, role Parlamentu, vlády, prezidenta, mimořádné stavy, krizový zákon, zákon o zajišťování obrany ČR
13. Postavení prezidenta republiky – imunita, ústavní žaloba. Volba prezidenta republiky. Kontrola volby soudy. Dohled nad financováním volební kampaně
14. Pravomoci prezidenta republiky nekontrasignované
15. Pravomoci prezidenta republiky kontrasignované
16. Jmenování, rezignace a odvolání vlády, důvěra vlády
17. Složení a jednání vlády, postavení předsedy vlády, usnesení vlády

18. Podzákonná normotvorba v ČR. Kompetence vládních úřadů – zásady, zákony, postavení úřadů
19. Právo na samosprávu, samosprávné jednotky, jejich pravomoci. Přenesená působnost na obce a kraje (pojem, orgány, příklady, hierarchie)
20. Normotvorná pravomoc orgánů územní samosprávy a její ústavní limity. Soudní ochrana územní samosprávy; komunální ústavní stížnost
21. Postavení soudců a soudů, záruky nezávislosti a nestrannosti rozhodování v Ústavě a Listině. Soustava obecných soudů
22. Právo na spravedlivý proces (čl. 36 an. Listiny)
23. Obecná ustanovení Listiny základních práv a svobod, jejich postavení a výklad. (Meze základních práv a svobod; výhrada zákona; zákaz diskriminace při výkladu)
24. Listina základních práv a svobod, struktura. Lidská práva, život, soukromí, osobní svoboda
25. Ochrana vlastnictví, podmínky vyvlastnění nebo jiného omezení vlastnického práva
26. Politická práva, výčet, svoboda projevu, právo na sdružování v politických stranách, další práva
27. Sociální práva
28. Základní žaloby k Ústavnímu soudu, náležitosti ústavní stížnosti, rozhodnutí Ústavního soudu, jeho účinky u různých řízení
29. Abstraktní kontrola ústavnosti, navrhovatelé, ústavně konformní výklad
30. Role Evropského soudu pro lidská práva, vztah k Ústavnímu soudu, role ombudsmana